

Buurman Toon

‘Bloemen sterven af, mensen leven op’

De buurman komt maar één keer te koop. Dat weet tulpenbroeier Adri Volwater van Join&Joy in Oude Wetering ook. In tegenstelling tot veel anderen, koos hij niet voor uitbreiding. Hij volgde wat al jaren in zijn hart verborgen lag. Hij startte een neventak, de zorg- en beleveniskwekerij ‘Buurman Toon’. Niets geeft hem meer voldoening. “Het verrijkt mijn leven met dingen die ik normaal gesproken met mijn eigen kwekerij niet ervaar.”

Tekst: Ellis Langen | Fotografie: Cor Salverius Fotografie

Het houten uithangbord staat nog op ‘gesloten’, zo tegen half tien ’s morgens. Naast het schuurtje zitten mensen buiten aan de koffie. “Relaxed opstarten”, zegt Adri Volwater. Aan tafel zitten een paar medewerkers van Join&Joy, een vrijwilliger en twee mannen voor de dagbesteding. Adri steekt van wal. Rond zijn dertigste nam hij de tulpenbroeierij van zijn ouders over. Dat bedrijf, dat nu Join&Joy heet, ligt naast de zorg- en beleveniskwekerij. Zijn ouders hebben altijd keihard gewerkt voor hun bestaan. “Dat was in het begin ook mijn mindset”, vertelt de kweker. “Maar als je bedrijf eenmaal goed loopt, kun je het genieten van je werk meer centraal gaan zetten.”

BUURMAN TOON WAS BIJZONDER

Zo’n acht jaar geleden kwam een kans voorbij. Het perceel van zijn overleden buurman Toon kwam te koop. Buurman Toon was geen kluizenaar, zegt Adri, maar wel een bijzondere man. “Hij was alleen, woonde in wat je nu een ‘tiny house’ zou noemen en teelde op een kleinschalige manier narcissen.” Toon had ‘ruimte in zijn hoofd’ nodig. Het contact met mensen liep soms wat stroef. Adri stond voor de keuze: Join&Joy vergroten en productie nóg meer centraal zetten, óf kiezen voor iets wat altijd al kriebelde: mensen helpen en zo meer kunnen betekenen. Samen met zijn broers Jan en Paul en zus Gea zette hij de zorg- en beleveniskwekerij op. Ze hadden geen idee waar ze aan begonnen. Het eerste seizoen bezorgde veel stress. Het vroeg fulltime Adri’s aandacht. “Veel onbekende zaken kwamen op ons af en we hadden toen nog bijna geen vrijwilligers.” Het creëren van een rustige, fijne werkplek voor mensen, vroeg veel aandacht. Uiteindelijk was die focus nog goed voor zijn eigen broeierij ook. “Ik ben zo iemand die zelfs nog zegt: ‘Pas op,

Adri Volwater: "Ik wilde altijd al mensen helpen en meer betekenen."

je veter zit los!' Doordat ik minder op mijn eigen bedrijf was, namen werknemers daar zelf meer verantwoordelijkheid." Op de kwekerij komen per dag drie tot vier mensen voor dagbesteding. Dit zijn mensen met bijvoorbeeld een vorm van autisme, mensen die depressief zijn, mensen met een burn-out of andere beperkingen. Ze helpen met de teelt, oogst en verwerking van de tulpen en dahlia's. Die worden op een traditionele manier gekweekt. In een kasje worden 250.000 bollen in bloei getrokken. Bij Buurman Toon kunnen mensen zonder prestatiedruk werken, zijn ze onder de mensen en kunnen ze langzaam wennen aan een (werk) ritme. "Werken met bloemen helpt mensen op een fleurige manier op weg", is Adri's overtuiging. "Je plant, geeft de juiste ingrediënten en aandacht en daarmee trek je iets in bloei. Dan oogst je het." Dit werkt ook zo bij mensen. Hij noemt wel een duidelijk verschil. "Als bloemen op je bedrijf weggaan, beginnen ze met afsterven. Mensen die bij ons weggaan, zetten juist een stapje in hun leven."

FIJN OM ONDER MENSEN TE ZIJN

Adri schat dat er inmiddels vijftien mensen voor dagbesteding aan de slag zijn geweest. Vandaag zijn statushouder Emanuel uit Eritrea en Erik er. Beiden zijn er alweer een paar jaar. Op de vraag wat er zo fijn aan het werk is, antwoordt Erik dat hij het fijn vindt om onder de mensen te zijn. "Het geeft voldoening en zin aan mijn dag", zegt hij. Hij bost dahlia's en knipt ze op de juiste lengte. Buurman Toon heeft al wat succesjes geboekt. Sommigen hebben een baan. "Iemand werkt al twee seizoenen bij Naktuinbouw. We hebben contact gelegd en ik ben mee geweest op sollicitatiegesprek. Ze had faalangst, maar kan heel precies werken." Soms lukt zo'n stap niet, maar dat is inherent aan het werk. "Je bereikt altijd wel wat. Al is het maar een kleiner doel."

Zorgkwekerij helpt mensen de winter door

De zorg- en beleveniskwekerij begint op Valentijnsdag 2016 met de broei van tulpen, ervan uitgaande dat voor mensen met depressies de wintermaanden het lastigst zijn om door te komen. Al snel blijkt dat er allerlei verschillende mensen komen die langer blijven. Toen kwamen er dahlia's bij. Van beide gewassen worden zo'n vijftig soorten gekweekt. Aankomend seizoen komt de pioenenteelt, zodat er jaarrond werk is. De dagbesteding is op werkdagen van 9.00 uur tot 12.00 uur geopend, de beleveniskwekerij is hele dagen open, ook op zaterdag. Het zelf plukken werkt vooral in de tulpen. De kwekerij behelst ongeveer 1 hectare met daarop een schuurtje en een kas. Er werken zeven vrijwilligers. Adri is de teeltman, Gea doet het zakelijke en administratieve deel, Paul de pr en activiteiten en Jan doet de techniek. Uitgezonderd Jan draaien zij ook dagdelen in de dagbesteding.

Een klant vraagt een vrijwilliger een bosje bloemen te maken.

Op de kwekerij komen mensen voor dagbesteding, zoals statushouder Emanuel (r).

Iets meer zelfvertrouwen of eigenwaarde is net zo goed winst op hun levenspad", zo kijkt Adri ertegenaan. De mensen komen binnen via contacten met onder andere huisartspraktijken en GGZ-instellingen in de buurt. De samenwerking met professionele organisaties verloopt lastiger dan op voorhand gedacht. Adri: "Wij kiezen er bewust voor geen geld te vragen voor dagbesteding. We werken dus niet met mensen die bijvoorbeeld een indicatie hebben gekregen voor een persoonsgebonden budget. Die bureaucratie willen we niet, omdat daar dan weer allerlei regels tegen overstaan. We bieden geen zorg, we faciliteren alleen een omgeving waar mensen tot bloei kunnen komen."

WEINIG MEDEWERKING VAN INSTANTIES

De kweker mist soms wel eens medewerking van instanties zoals de gemeente en dat botst wel eens. "Het zou mooi zijn als iemand ons ontzorgt. Iemand van de gemeente die bijvoorbeeld voor ons checkt of iemand hier wel mag zijn en mag werken, of vastlegt dat het geen verkapte arbeid is, of ons in contact brengt met nieuwe mensen voor dagbesteding." Het is jammer dat er niet meer mensen komen. Hij weet zeker dat er een grote groep mensen is die niet 'ziek' genoeg zijn om via de officiële weg voor dagbesteding in aanmerking te komen, maar die wel thuis zitten en waarvoor het goed zou zijn iets om handen te hebben.

Join&Joy is franchisenemer bij Tulpen.nl. Tulpen.nl staat

volledig achter het initiatief Buurman Toon en draagt financieel ook bij. Wit Flowerbulbs zorgt voor mooie bollen voor een mooi prijsje. Volwater vindt het goed dat de sector op deze manier verantwoording neemt voor mensen die om wat voor reden dan ook even of langer buiten het arbeidsproces vallen. "Ons vak kenmerkt zich door hardwerkende no-nonsensmensen, maar wel met het hart op de goede plek." Nu de kwekerij een aantal jaar draait, denkt Adri eraan om wellicht de dagbesteding en de beleveniskwekerij meer te gaan scheiden. "Mensen op de dagbesteding hebben baat bij een rustige omgeving." Welke vaardigheden heb je nodig om een zorgkwekerij te hebben? Veel tijd en aandacht. En misschien ook wel wat levenservaring, vult hij aan. Buurman Toon draait goed. De insteek is ook dat Buurman Toon zichzelf bedruipt. "Dat lukt omdat wij onze uren niet rekenen, maar dat doen de meeste kwekers niet", zegt hij met een lach.

Er gaat al een hele tijd niets meer naar de veiling. Alles wordt aan huis verkocht en klanten weten het bedrijf te vinden. "De vraag is groter dan we produceren." Maar groter worden strijkt tegen de haren en doelstelling in, vertelt Adri terwijl hij meeloopt om gedag te zegen. "We halen ook de Keukenhof niet qua bezoekers. Juist de intieme sfeer is ons succes." Daarna loopt hij nog even langs het houten uithangbord en draait het om. En verroest, ook ik ga opgefleurd naar huis. ♡